

SLOVENSKÁ AKADÉMIA VIED
Ústredná knižnica SAV

Správa
o činnosti Ústrednej knižnice SAV
za rok 2008

Bratislava január 2009

OBSAH

Základné údaje o organizácii	3
Kontaktné údaje	3
Počet a štruktúra zamestnancov	3
Iné dôležité informácie k základným údajom o organizácii a zmeny za posledné obdobie	4
Odborná činnosť	6
Knižničné fondy	6
Budovanie fondov	6
Spracovanie fondov	9
Ochrana a uchovávanie fondov	10
Služby	11
Čitatelia a návštevníci	11
Výpožičné služby	11
Služby z elektronických informačných zdrojov, rešerše	12
Konzultačné služby	18
Metodická činnosť	18
Automatizácia knižničných agend	20
Publikačná, prednášková a edičná činnosť	22
Medzinárodná spolupráca	25
Spolupráca s inštitúciami	19
Aktivity pre štátne orgány	25
Popularizačné aktivity	25
Hospodárenie organizácie	26
Iné významné činnosti	28
Problémy a podnety pre činnosť SAV	29

Prílohy:

1. Menný zoznam zamestnancov k 31. 12. 2008
2. Zoznam publikačnej činnosti zamestnancov

ZÁKLADNÉ ÚDAJE O ORGANIZÁCIÍ

Kontaktné údaje

Názov pracoviska: Ústredná knižnica SAV

Riaditeľka: Mgr. Andrea Doktorová

Tel.: 00421 02 5292 1733

Fax: 00421 02 5292 1733

e-mail: andrea.doktorova@savba.sk

Zástupkyňa riaditeľky: PhDr. Ľudmila Čelková

Tel.: 00421 02 5479 3831

e-mail: ludmila.celkova@savba.sk

Adresa sídla: Klemensova 19, 814 67 Bratislava

Tel.: 00421 02 5292 1733 – sekretariát, spojovateľka

00421 02 5292 7384 – požičovňa

Názvy a adresy detašovaných pracovísk:

1. Kabinet rukopisov a starých tlačí
Konventná 15, Tel.: 00421 02 5441 6202
e-mail: ivona.kollarova@savba.sk
2. **Oddelenie doplňovania a spracovania fondov**
Dúbravská cesta 9, Tel.: 00 421 02 5479 3831
e-mail: gabriela.sebanova@savba.sk
Vedúca: PhDr. Gabriela Šebánová
3. **Knižničné sklady:**
Dúbravská cesta 9
Šancova 56
Bradáčova 7

Typ organizácie: štátna rozpočtová organizácia

Počet a štruktúra zamestnancov

ŠTRUKTÚRA ZAMESTNANCOV	K	K do 35 rokov		K vedúci prac.		F	P
		M	Ž	M	Ž		
Celkový počet zamestnancov	32	1	2		4	32	30,00
Vedeckí pracovníci							
Odborní pracovníci VŠ	18	1	1		4	18	16,70

Odborní pracovníci ÚS	11	0	1			11	11
Ostatní pracovníci	3					3	2,30
Doktorandi v dennej forme doktorandského štúdia							

Vysvetlivky:

K – kmeňový stav zamestnancov v pracovnom pomere k 31. 12. 2008

F – fyzický stav zamestnancov k 31. 12. 2008

P – celoročný priemerný prepočítaný počet zamestnancov

M, Ž – muži, ženy

Priemerný vek kmeňových pracovníkov: 49,4 rokov

Iné dôležité informácie k základným údajom o organizácii a zmeny za posledné obdobie

Ústredná knižnica SAV (ďalej len „ÚK SAV“) je v zmysle zákona č. 133/2002 špecializovanou organizáciou Slovenskej akadémie vied. Základné funkcie a verejnoprospešné činnosti organizácie definuje Rozhodnutie Predsedníctva SAV o vydaní zriaďovacej listiny ÚK SAV č. 660/0214/2002 z 8. 10. 2002. ÚK SAV je hlavnou knižnicou SAV a ústrednou knižnicou knižnično-informačnej siete SAV. Ako vedecká knižnica prostredníctvom knižnično-informačných služieb z vlastných univerzálnych knižničných fondov a sprístupňovaním vonkajších informačných zdrojov zabezpečuje slobodný prístup k informáciám. Popri informačnom zabezpečovaní základného výskumu v SAV vykonáva osobitné celoakademické úlohy, predovšetkým pri akvizícií elektronických informačných zdrojov a pri zabezpečovaní podmienok na spracovanie evidencie publikačnej činnosti, ktorej databázu vystavuje na webe.

Poslanie a úlohy knižnice bližšie špecifikuje organizačný poriadok z júna 2002, ktorý bol z hľadiska štruktúry pracovných miest zmenený rozhodnutím riaditeľa o organizačnej zmene zo dňa 25.11.2008. Zmena sa prejaví 1.1.2009, kedy sa oddelenie periodík a elektronických informačných zdrojov a oddelenie správy a sprístupňovania fondov zlúčia do oddelenia knižnično-informačných služieb. Základná organizačná schéma a rámcová náplň práce jednotlivých útvarov v roku 2008 však bola nezmenená:

Útvar riaditeľa:

- Kabinet rukopisov a starých tlačí
- Prevádzka (sekretariát, vodič, upratovanie, údržba)
- Metodika

Oddelenie automatizácie:

- Integrovaný knižnično-informačný systém VITRUA
- Administrácia modulu EPCA ARL v SAV
- Kontrola dát
- Správca domovskej www stránky + kontrola SW a HW

Oddelenie doplňovania a spracovania dokumentov:

- Akvizícia knižných dokumentov
- Medzinárodná výmena publikácií

- Spracovanie dokumentov (katalogizácia, rekatalogizácia, klasifikácia, tvorba SK)

Oddelenie periodík a elektronických informačných zdrojov:

- Akvizícia periodík
- Spracovanie periodík
- Sprístupňovanie periodík
- Elektronické informačné zdroje

Oddelenie správy a sprístupňovania fondov:

- Správa a ochrana fondov, knižničné sklady
- Požičovňa a študovňa
- Medziknižničné služby

Hlavnou úlohou knižnice v roku 2008 bolo rutinné poskytovanie knižnično-informačných služieb v dvojzmennej prevádzke v čase od 8.00 do 19.00 h denne, t. j. 55 hodín týždenne na Klemensovej ulici. Používateľské pracovisko oddelenia periodík na Dúbravskej ceste bolo presťahované na Klemensovú ulicu. Na Patrónke sa služby obmedzili len na študovňu viazaných ročníkov periodík, pokiaľ používateľ osobitne požiadal o sprístupnenie ročníka v tejto lokalite.

Ťažiskové aktivity knižnice súviseli s realizáciou a ukončením projektu **Vytvorenie siete s informačným prepojením vedeckých, akademických a špeciálnych knižníc SR vrátane ich modernizácie** (SOP: Priemysel a služby, priorita: Rast konkurencieschopnosti priemyslu a služieb s využitím domáceho rastového potenciálu, Opatrenie: Podpora budovania a rekonštrukcie infraštruktúry). Podľa pôvodnej zmluvy o spolupráci mala ÚK SAV dostať prostriedky vo výške 10.151.700,- Sk na obdobie čerpania 2007 a 2008. Po predložení zúčtovania v roku 2007 poskytnutej zálohovej platby však certifikačný útvar MF SR zistil nezrovnalosť, podľa ktorej knižnica so sídlom na území Bratislavy nemôže byť odberateľom štrukturálnej pomoci. Po pozastavení projektu na obdobie 8 mesiacov napokon MH SR poskytlo rozpočtovým opatrením náhradné zdroje vo výške **8.258.800 Sk**, ktorými sa čiastočne pokryli tzv. neoprávnené náklady na projekt v celkovom objeme rokov 2007 – 2008 za 10.580 tis. Sk, z toho v roku 2008 6.008 tis. Sk. Vecne bol teda podprojekt realizovaný, ale bez podpory Európskej únie. Používatelia ÚK SAV sa môžu tešiť infocentru s novým interiérovým vybavením v tzv. kamennej knižnici na Klemensovej ulici a novým nadstavbovým nástrojom na lepšiu prácu s elektronickými informačnými zdrojmi; tiež zavedeniu technológie čipových kariet v rámci projektu „knižničný pas“. Z prostriedkov odsúhlasených KIT bola zriadená videokonferenčná miestnosť pre potreby spoločenskovedných pracovísk SAV na Klemensovej ulici.

V roku 2008 knižnica celkom registrovala **4 659 aktívnych používateľov** (index 1,05) a evidovala **40 165 návštevníkov** (index 1,03), ktorí realizovali **55 239 výpožičiek** (index 1,00) primárnych dokumentov. V akvizícii klasických dokumentov knižnica získala 7.177 knižničných jednotiek a 905 dochádzajúcich titulov periodík. Na **nákup informačných zdrojov** knižnica celkom vynaložila **7.320 tis. Sk**. Pokles nákladov na zdroje v porovnaní z rokom 2007 nastal v súvislosti so zmenou obstarávania EIZ pre vedu a výskum v Slovenskej republike. Predplatné viacerých databáz pre SAV od roku 2009 bude saturovať

v rámci národného projektu zo zdrojov Európskej únie Centrum vedecko-technických informácií SR.

ODBORNÁ ČINNOSŤ

1. Knižničné fondy

2. 1.A Budovanie fondov

Stav knižničného fondu k 31. 12. 2008

fond	Stav r. 2007	prírastok	úbytok	Stav r. 2008
knihy	433 576	5 809 (index 1,08)		439 385
elektronické médiá	630	30		660
viazané ročníky periodík	103 958	1 338 (index 1)		105 296
spolu	538 164	7 177		545 341

ÚK SAV získava informačné zdroje kúpou, darom, prevodom, medzinárodnou výmenou publikácií a povinným výtlačkom. Získané dokumenty sú zaraďované do fondu ÚK SAV, ale sčasti aj do fondov ústavných knižníc. V roku 2008 získala ÚK SAV do svojho fondu a do fondu ústavných knižníc spolu:

- 5 898 kn. j. kníh (z toho 89 kn. j. pre ústavy SAV),
- 1 103 dochádzajúcich titulov periodík (z toho 198 titulov pre ústavy),
- 1 338 kn. j. viazaných ročníkov periodík,
- 30 kn. j. - elektronické médiá (CD ROM).

Prírastok ÚK SAV

Typ získania literatúry	kúpa (index 1,09)	výmena	povinný výtlačok	prevod	dar	spolu
knihy	1 893	906	2 172	231	607	5 809
viazané ročníky periodík	222	318	702		96	1 338
elektronické médiá					30	30
spolu	2 115	1 224	2 874	231	733	7 177
periodiká (počet titulov)	36	149	692		28	905 (index 1)

Akvizícia ÚK SAV pre ústavy SAV

Typ získania literatúry	kúpa	výmena	Povinný výtlačok	dar	spolu
knihy		89			89
periodiká (počet titulov)	65	105	23	5	198

Rozbor prírastku ÚK SAV kníh podľa odborov

Všeobecnosti	272	Prírodné vedy	316
Filozofia, psychológia	403	Lekárske vedy	183
Náboženstvo, teológia	443	Technika, priemysel	113
Sociológia, štatistika	309	Pol'nohospodárstvo	56
Politika, ekonómia	700	Urbanizmus, architektúra	63
Právo, verejná správa starostlivosť	255	Výtvarné umenie	187
Vojenstvo	68	Hudba, divadlo, film	155
Školstvo, pedagogika	132	Literárna veda	163
Etnografia	54	Literárne texty	735
Jazykoveda	201	Geografia	99
Matematika, fyzika	97	Dejiny, biografie	900

Na **nákup klasických (tlačených) knižničných dokumentov** do fondu ÚK SAV (knihy, periodiká) bolo celkovo v roku 2008 vynaložených **3 600 tis. Sk**, z toho na knihy 2 504 tis. Sk a na periodiká 1 096 tis. Sk.

V tom je zarátaná aj účelová dotácia 500 tis. Sk na nákup dokumentov podľa výberu ústavov III. oddelenia vied.

V oblasti **medzinárodnej výmeny publikácií** získala knižnica od 206 výmenných partnerov z 37 krajín 995 kníh (z toho 89 pre ústavy) a 270 titulov periodík (z toho 105 titulov pre ústavy) v hodnote **2.327 tis. Sk**.

Vklad ÚK SAV do výmeny bol 522 tis. Sk, z toho 97 tis. Sk za monografie, 384 tis. Sk za nákup a zasielanie seriálových publikácií a 41 tis. Sk za poštovné za odoslané dokumenty. Ekvivalencia v prospech SAV predstavuje sumu 1 805 tis. Sk.

Výmenní partneri podľa krajín, získané dokumenty

Krajina	Výmenní partneri	dodávajúci časopisy	získané časopisy	získané monografie
1. Nemecko	28	24	11	161
2. USA	21	19	25	75
3. Poľsko	19	18	7	52
4. Japonsko	14	14	17	8
5. Maďarsko	14	10	6	22
6. Veľká Británia	10	10	17	1
7. Rakúsko	12	11	6	44
8. Chorvátsko	9	7	5	6
9. Rusko	7	5	61	370
10. Slovinsko	7	5	1	4
11. Francúzsko	5	4	3	28
12. Belgicko	3	1	1	0
13. Srbsko & Č.Hora	7	4	1	180
14. Česká republika	7	5	63	100
15. Švajčiarsko	4	3	4	0
16. Taliansko	4	4	1	0
17. Dánsko	3	0	0	1
18. Fínsko	3	2	3	7
19. Austrália	1	1	2	0
20. Kanada	2	1	5	0
21. Macedónsko	2	0	0	19
22. Rumunsko	3	2	2	0
23. Španielsko	2	2	1	0
24. Švédsko	2	2	2	0
25. Taiwan	2	2	1	0
26. Bulharsko	1	1	7	2
27. Bosna a Hercegovina	1	1	1	0
28. Čína	2	1	1	0
29. Filipíny	1	0	0	0

30. Holandsko	1	1	1	0
31. Kórea	1	0	0	0
32. Nórsko	1	0	0	19
33. Ukrajina	3	1	12	34
34. Venezuela	1	0	0	2
35. Grécko	1	0	0	0
36. Tadžikistan	1	1	1	0
37. Litva	1	1	2	24
Celkom	206	163	270	995

ÚK SAV nadobudla cenné **dary**: 607 kn. j. monografií a 30 CD nosičov celkovej hodnoty 859 tis. Sk a 33 titulov periodík (z toho 5 pre ústavy SAV) v hodnote 148 tis. Sk od rozličných darcov z celého sveta. Celková hodnota darov predstavuje finančnú čiastku 1 007 tis. Sk.

Najvýznamnejší darcovia kníh:

World Bank	130 kn. j.	v hodnote	86640,- Sk
Francúzsky inštitút	158 kn. j.		21060,-
pozostalosť Doležalovci	116 kn. j.		24970,-
International Monetary Fund	30 kn. j.		24860,-
ÚK FF UK	29 kn. j.		7370,-
FÚ AV ČR	25 kn. j.		8170,-
pozostalosť Lisický	24 kn. j.		3080,-
a iní darcovia.			

Najvýznamnejší darcovia periodík:

American Heart Association	4 tituly	49000,-
IMF	2	33000,-
Social Research (JDP)	8	52000,-
Česká republika	14	5500,-

Celkový počet monografií, ktoré vydavatelia zaslali ÚK SAV ako **povinný výtlačok**, bol 2 172 kn. j.. Do základného fondu ÚK SAV sa zaradilo 1 142 profilových vedeckých publikácií, neprofilové dokumenty v počte 1 030 boli spracované pre online katalóg a sú uchovávané s osobitnou signatúrou PV. Počet titulov povinných výtlačkov seriálových publikácií je 715.

1.B Spracovanie fondov

Získaný prírastok knižničného fondu sa zapisoval zo základnej odbornej evidencie, následne vecne spracovával (klasifikácia podľa MDT, predmetové

heslá) a katalogizoval. Počas celého roka sa priebežne realizovala aj retrokatalogizácia.

Spracovanie monografií a dochádzajúcich periodík sa realizovalo výlučne v systéme VIRTUA a vo formáte MARC21.

Celkom bolo v ÚK SAV v procese elektronickej katalogizácie vo Virtue v roku 2008 spracovaných 8 788 záznamov, z toho

- 5904 záznamov o prírastkoch monografií
- 1338 záznamov o prírastkoch viazaných ročníkov periodík
- v rámci retrokatalogizácie monografií 1489 záznamov
- v rámci retrokatalogizácie periodík 57 záznamov

Podľa MDT sa oklasifikovalo 5 072 dokumentov.

V oblasti práce s historickými dokumentmi sa pokračovalo v spracovávaní Veľkej teologickej knižnice v rozsahu 2 380 záznamov.

Okrem budovania vlastných katalógov ÚK SAV aktívne prispievala aj do **Súborného katalógu knižníc v SR** – časť periodiká, ktorý bol importovaný do databáz KIS3G.

Štatistické údaje:

- nové záznamy: 5
- redakcia bibliografických záznamov : 240
- pridané holdingy: 76
- aktualizácia už existujúcich holdingov: 1 820
- spolu holdingy v SKP: **1.896**.

1.C Ochrana a uchovávanie fondov

Okrem rutinnej prevádzky skladov v roku 2008 sa mimoriadne práce v oblasti ochrany a uchovávania fondov zamerali na revíziu monografií signatúr lokalizovaných v sklade na Klemensovej v rozsahu cca 68 tisíc knižničných jednotiek.

Kabinet rukopisov a starých tlačí pokračoval v reštaurovaní 6 exemplárov zo zbierky anabaptistických rukopisov zo Sobotištia dodávateľským spôsobom.

Nadobudnutie knižných skenerov umožnilo knižnici digitalizovať dokumenty nielen pre potreby používateľov knižničných služieb na objednávku, ale v kabinete rukopisov a starých tlačí systematickejšie. Digitalizovali sa 4 rukopisy, 2 unikátne dokumenty a 16 dokumentov z fondu ÚK SAV, ktoré sú uložené na serveri. Sprístupňovanie digitálnych dokumentov sa realizuje na domovskej webstránke ÚK SAV a na základe zmluvného vzťahu aj cez projekt Manuscriptorium.cz, pričom aktívny vklad umožňuje ÚK SAV využívať digitálny obsah všetkých participujúcich organizácií.

3. Služby

Knižnica poskytovala knižnično-informačné služby širokej čitateľskej verejnosti už v plnom rozsahu okrem celozávodnej dovolenky, počas ktorej sa interiérovo prebudovali priestory na Klemensovej a presťahovala sa študovňa dochádzajúcich periodík z Patrónky; to všetko vlastnými zamestnaneckými kapacitami. Pre vedeckých pracovníkov SAV sa poskytovali popri základných službách aj špeciálne služby, napr. medzinárodná medziknižničná výpožičná služba, dlhodobé výpožičky, sprístupňovanie vonkajších elektronických informačných zdrojov, prideľovanie periodík získaných medzinárodnou výmenou, rešeršné služby, metodické a školiace služby a konzultácie.

2.A Čitatelia a návštevníci

ÚK SAV podľa oficiálnej štatistiky v databáze čitateľov v rámci projektu KIS3G evidovala celkom k 31.12. 9 147 používateľov, z toho **4 659 aktívnych** (index 1,05) s platným čitateľským preukazom, ktorí počas roka realizovali v systéme výpožičnú transakciu alebo využili iné služby knižnice. Počet návštevníkov dosiahol spolu počet **40 165** (index 1,03). Z toho počet návštevníkov, ktorí využívali internetové služby, bol 7 110.

Internetová stránka www.kis3g.sk, cez ktorú sa vstupuje do online katalógu monografií ÚK SAV, evidovala návštevnosť vstupov do ÚK SAV v počte 34 312.

Domovskú stránku www.uk.sav.sk navštívilo v roku 2008 **107 069** používateľov internetu.

Priemerná fyzická denná návštevnosť (pracovné dni) počas plnej prevádzky knižnice v celej ÚK SAV bola **160** návštevníkov.

	Návštevníci 2007	Návštevníci 2008	Výpožičky 2007	Výpožičky 2008
Požičovňa	29241	21587	41687	46925
Študovňa	8685	7782	2910	3694
Periodiká	913	493	9347	3860
Lyceálna	245	303	964	760
SPOLU	39 084	40165	54 908	55239

2.B Výpožičné služby

Celkový počet **výpožičiek** realizovaných prostredníctvom knižnice bol **55.239** (index 1,00). Z hľadiska výkonov zamestnancov knižničných skladov je treba popri sledovaní počtu výpožičiek brať do úvahy aj skutočnosť, že používatelia si počas roka objednali a nevyzdvihli 1925 kníh. Počet negatívne vybavených žiadaniek bol 257, čo je 0,85% z celkového počtu žiadaných dokumentov.

Počas celých výpožičných hodín v knižnici sa zabezpečovala dvojzmenná prevádzka v študovni, výpožičnom oddelení a skladoch na Klemensovej ulici a denná retrokatalogizácia v oddelení doplňovania a spracovania fondov.

výpožičky celkom 2007	výpožičky celkom 2008	Index 2008 /2007	z výpožičiek celkom		z výpožičiek celkom	
54 908	55239	1,00	absenčné	prezenčné	monografie	periodiká
			46979	8260	47323 + 157 rukopisy	7759

Medziknižničné výpožičné služby

M V S				M M V S			
iným knižniciam		z iných knižníc		iným knižniciam		z iných knižníc	
2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008
1453	2069	93	157	11	17	516	394

V rámci medziknižničnej výpožičnej služby (MVS) do ÚK SAV došlo celkom 2239 žiadaniek, z ktorých bolo kladne vybavených 2069; do iných knižníc bolo zo strany ÚK SAV odoslaných 186 žiadaniek na dokumenty, ktoré knižnica nemá vo svojom fonde, z čoho bolo kladne vybavených 157. Pasívna medzinárodná medziknižničná výpožičná služba (MMVS) prevažovala nad aktívnou. ÚK SAV odoslala do zahraničných knižníc 497 požiadaviek, doručených bolo 394 dokumentov; iné knižnice nás požiadali o 33 výpožičiek, pričom sme kladne vybavili 17. Vybavovaniu MMVS predchádzalo overovanie správnosti citácií.

2.C Služby z elektronických informačných zdrojov, rešerše

V oblasti zabezpečovania prístupu do elektronických informačných zdrojov (EIZ) a s tým súvisiacich poskytovaných nadstavbových elektronických služieb a prezentácií realizovala Ústredná knižnica SAV v roku 2008 viacero projektov, zabezpečila prístup k novým databázam a pripravila viacero prezentačno-školiacich aktivít a priebežne poskytovala rešeršné, konzultačné a referenčné služby.

V roku 2008 zabezpečila ÚK SAV nové prístupy do nasledujúcich EIZ:

- Factiva.com
- IHS Specs & Standards
- SAFARI Tech + Business Books Online
- Gale Military & Intelligence Database

Tieto elektronické informačné zdroje boli zakúpené v rámci projektu: Vytvorenie siete s informačným prepojením vedeckých, akademických a špeciálnych knižníc vrátane ich modernizácie.

- Science Magazine Online
- Ulrich's Periodicals Directory

Do všetkých databáz zakúpených ÚK SAV a aktuálnych zdrojov je možný vstup po úroveň úplných textov pre pracoviská SAV z webovej stránky ÚK SAV: <http://www.uk.sav.sk/elinfozdroje.html>.

V roku 2008 boli teda v prostredí SAV dostupné tieto elektronické informačné zdroje:

American Physical Society – plnotextová databáza periodík zameraná na fyzikálne vedy

Blackwell – Wiley Interscience – multidisciplinárna plnotextová databáza periodík

CAB Abstracts – bibliografická časopisecká databáza, zameraná na poľnohospodárske, lesnícke a environmentálne vedy

Current Contents Connect – multidisciplinárna bibliografická časopisecká databáza, prístupná v rámci Web of Knowledge

EBSCO – multidisciplinárna databáza, čiastočne plnotextová, čiastočne abstraktová

Factiva.com - Informačný zdroj novín a aktuálneho spravodajstva pre obchod a ekonomiku s prístupom do úplných textov, k dispozícii je vyhľadávacie prostredie Web 2.0

Gale Military & Intelligence Database - s obsahovým zameraním na vojenstvo, spravodajské služby a súvisiace oblasti, ako je letectvo, strojárstvo, logistika, s prístupom do prírodných a spoločenských vied bola sprístupnená 80% je dostupných s úplnými textami

IHS Specs & Standards - elektronická knižnica obsahujúcej informácie z 570 000 noriem a štandardov 460 normalizačných inštitúcií z celého sveta. Normy sú dostupné v on-line verzii po úroveň abstrakt.

Institute of Physics IOP – časopisecká plnotextová databáza: fyzika a súvisiace vedy

JSTOR – archívna plnotextová databáza, prevažuje spoločenskovedné zameranie

Journal Citation Reports – bibliografická scientometrická databáza, prístupná v rámci Web of Knowledge

ProQuest 5000 International + Medline – plnotextová časopisecká databáza s miernou prevahou spoločenských vied + zameranie na medicínu a súvisiace vedy

SAFARI Tech + Business Books Online - sprístupňuje viac ako 6 175 knižných titulov v elektronickom HTML formáte od viac ako 20 vydavateľstiev

ScienceDirect – multidisciplinárna kolekcia plnotextových časopisov vydavateľstva Elsevier Science

Science Magazine Online - recenzovaný vedecký časopis prináša aktuálne články, správy a komentáre z oblasti vedeckého výskumu vo svete. Plnotextové články sú dostupné v PDF formáte, tematické zameranie článkov: vedy o živej a neživej prírode, zo spoločenských vied: ekonómia, vzdelávanie, filozofia, politológia a sociológia

SCOPUS - abstraktová citačná a vyhľadávacia databáza z produkcie vydavateľstva Elsevier Science, zameriava sa na prírodné vedy, techniku, medicínu, spoločenské vedy, ekonomické a enviromentálne vedy; v roku 2007 bola prvý raz platená z účelových prostriedkov ÚK SAV

Springer Link – časopisecké kolekcie vydavateľstva Springer multidisciplinárneho zamerania

Ulrich's Periodicals Directory - tento nástroj napomáha pri efektívnej akvizícii a správe časopisov a elektronických zdrojov. Umožňuje vyhľadávanie titulov, analýzu a hodnotenie časopiseckého fondu (tlačených aj elektronických titulov) a vzájomné porovnávanie obsahových ponúk vydavateľstiev z viacerých hľadísk (duplicita, dostupnosť časopisov a pod.).

Wiley - multidisciplinárna plnotextová databáza periodík s prevahou medicínskych vied

Web of Science – multidisciplinárna bibliografická a citačná databáza, dostupná v rámci Web of Knowledge

Web of Knowledge – elektronická služby s prístupom do produktov CCC, JCR a WOS

EZB - časopisecký portál voľne dostupných časopisov na internete (abstraktových aj plnotextových) + prepojenie na tituly časopisov licencovaných plnotextových databáz.

Tabuľka využívania zakúpených prístupov do EIZ v roku 2008 (za uvedené sledované obdobie)

Databázy:	Full text	Search
APS 1 – 11/08	6 624	1 560
Blackwell - Wiley InterScience 1 – 11/08	15 178	3 556
CAB Abstracts 1 – 11/08	/	2 266
Current Contents Connect 10/07– 9/08	/	14 214
EBSCO 1 – 12/08	4 688	19 519
Factiva 1 – 12/08	341	/
Gale Military & Intelligence Database dostupné od 7/08	20	94

IHS Specs & Standards	abstraktová databáza	/
IOP 1 – 12/08	4 987	/
JSTOR 1 – 12/08	12 875	9 612
Journal Citation Report 10/07 – 9/08	/	10 618
ProQuest 5000 International 1 – 11/08	2 050	2 947
SAFARI Tech + Business Books Online 1 – 11/08	/	5 120
Science Direct 1 – 11/08	133 554	40 649
Science Magazine Onlie 1 – 11/08	4 568	721
SCOPUS 12/07 – 11/08	/	37 287
Springer Link 1 – 11/08	/	24 729
Ulrich's Periodicals Directory 1 – 12/08	/	1 441
Web of Science 10/07 – 9/08	/	166 136
Web of Knowledge 10/07 – 9/08	/	47 804
SPOLU:	184 885	388 273

Štatistické prehľady využívania dostupných elektronických informačných zdrojov sú dokladom toho, že tradične najviac využívané sú multiodoborovo a prírodovedne zamerané databázy ako EBSCO, ProQuest, ScienceDirect a SpringerLink. V oblasti spoločenských vied došlo k zvýšenému záujmu o EIZ, napríklad: JSTOR 12 875 vyhľadávaní úplných textov v porovnaní s minulým rokom: 9240. Tradične efektívne využitie majú v prostredí SAV bibliografické citačné databázy, ktoré sú podkladom pre zisťovanie citačného ohlasu (elektronická služba Web of Knowledge a Scopus).

Prístup k zakúpeným EIZ bol pre pracovníkov SAV zabezpečený cez rozsah IP adries a prostredníctvom vzdialeného prístupu HAN. Pracovníci SAV tak mohli z ľubovoľného miesta s pripojením na internet rešeršovať v zakúpených EIZ.

ÚK SAV v priebehu roka poskytovala predovšetkým konzultačné a inštruktážne služby. **Rešeršné služby** boli realizované takisto priebežne podľa konkrétnej požiadavky (**117 vypracovaných rešeršných tém**). Okrem vypracovaných rešerší na zadané témy boli priebežne poskytované tzv. asistované rešerše mimoakademickým používateľom ÚK SAV.

V priebehu roka 2008 nastali v elektronických službách poskytovaných producentmi EIZ **viaceré výrazné zmeny** smerom ku komfortnejšiemu

vyhľadávaniu a obohateniu personalizovaných služieb prostredníctvom nových vyhľadávacích portálov v duchu zásad web2.0 nasledovne:

Elektronická služba Web of Knowledge je od 7.2.2008 dostupná na novej adrese: <http://isiknowledge.com/> v novom vyhľadávacom prostredí vrátane databáz Current Contents Connect, Journal Citation Reports a Web of Science. ÚK SAV pripravila a zrealizovala pri tejto príležitosti dve prezentačno-školiace aktivity určené pracovníkom SAV.

Do ponuky produktov EBSCOhost pribudla od marca 2008 bezplatne nová databáza GreenFILE. Táto databáza poskytuje prístup k informáciám z oblasti životného prostredia. V júli 2008 nastala zmena vyhľadávacieho rozhrania na novú verziu EBSCOhost 2.0, ktorá priniesla používateľom väčšiu flexibilitu v zladení vyhľadávacích možností.

Zakúpenie databázy Blackwell Synergy vydavateľstvom Wiley & Sons prinieslo následné vytvorenie spoločného portálu Wiley InterScience. V súvislosti so spojením producentov databáz Blackwell Synergy a Wiley bol ku dňu 30.júna 2008 ukončený prístup do databáz cez pôvodné vyhľadávacie rozhranie. Prístup do oboch databáz je možný cez jednotnú platformu Wiley InterScience: <http://www3.interscience.wiley.com>.

Bezplatné časovo obmedzené skúšobné prístupy v roku 2008

Na základe požiadaviek pracovníkov SAV a ponuky producentov databáz zabezpečila ÚK SAV v roku 2008 bezplatné časovo obmedzené prístupy do nasledujúcich produktov:

- **PNAS/Proceedings, National Academy of Sciences** – od 5. mája 2008 do 31.mája 2008, bezplatný skúšobný prístup do elektronickej verzie časopisu americkej National Academy of Sciences.

- V rámci ponuky produktov EBSCO: **SocINDEX™ with Full Text a Religion & Philosophy Collection™** od 2. apríla 2008 do 2. mája 2008. **SocINDEX™ with Full Text** predstavuje rozsiahly elektronický zdroj pre sociológiu.

(V spolupráci so Slovenskou národnou knižnicou v Martine zabezpečila ÚK SAV opätovne skúšobný prístup do uvedenej databázy v rámci národnej licencie databáz EBSCO **od 15. 9. 2008**).

- **Religion & Philosophy Collection™** - od 2. apríla 2008 do 2. mája 2008. Tematickým obsahom tejto databázy je história a teória náboženstva, filozofie a politická filozofia. Zdroj predstavuje základný nástroj pre pracovníkov vo výskume a pre štúdium teológie a filozofie.

- **History Reference Online Complete**. Bezplatný skúšobný prístup trval v čase od 11. apríla 2008 do 11. mája 2008. History Reference Online Complete je priebežne sa rozširujúca kolekcia ocenených titulov od ABC-CLIO so zameraním na svetovú históriu s presahom na folklór, mytológiu, právo a náboženstvo.

- **Bibliography of the History of Art (BHA)** skúšobný prístup od 4. júna 2008 do 1.7.2008 bol rozšírený o tematicky súvisiacu abstraktovú databázu **Avery Index to Architectural Periodicals**. Prístup fungoval na základe overených IP adries cez platformu CSA Illumina. BHA je najkomplexnejšia bibliografická databáza pre oblasť umenia, ktorá zahŕňa európske a americké výtvarné umenie od čias antiky dodnes.

- **International Medieval Bibliography** - bezplatný časovo obmedzený prístup trval od 4. júna 2008 do 1. júla 2008. Skúšobný prístup bol rozšírený o tematicky súvisiace e-zdroje: **Bibliographie de Civilisation Médiévale**, **International Directory of Medievalists**, **Lexikon des Mittelalters** a **International Encyclopaedia for the Middle Ages**. Prístup fungoval na základe overených IP adries cez platformu Brepolis. International Medieval Bibliography je bibliografická databáza so zameraním na dejiny všeobecne, humanitné vedy a literatúru, obzvlášť na stredovekú európsku literatúru.

- **Opt-in Journals Wiley** – vydavateľstvo John Wiley & Sons bezplatne sprístupnilo úplné texty novozaradených časopisov do svojej kolekcie na obdobie priebežne počas roku 2008. Používatelia boli priebežne informovaní o zaraďovaní nových titulov vedeckých časopisov do tejto databázy.

- **Science Signaling** /Týždenný elektronický zdroj časopisu Science - bezplatný časovo obmedzený prístup do tohto zdroja bol zabezpečený od 1. októbra 2008 do 23. decembra 2008. Science Signaling predstavuje zdroj najaktuálnejších informácií pre výskum bunkovej signalizácie, poskytuje prístup ku koncepciám a metódam v oblasti výskumu prenosu signálu. Doplňujúce materiály: algoritmy, schémy, programy a organizačné štruktúry.

- **Nová platforma IOP SCIENCE** bola skúšobne dostupná od 7. októbra 2008 do 30. novembra 2008. Nová platforma poskytuje komfortnejší prístup a vyhľadávacie možnosti do produktov IOP Publishing pre oblasť fyziky a príbuzných vied v elektronickej podobe a poskytuje prístup k rozšírenej kolekcií viac ako 50 časopiseckých titulov.

- **EBSCO - Research Starters** - ÚK SAV v spolupráci so Slovenskou národnou knižnicou v Martine zabezpečila bezplatný časovo obmedzený prístup do databáz: **Research Starters Education** a **Research Starters Business** vo vyhľadávacom prostredí EBSCOhost. Tieto databázy budú prístupné do konca akademického roka 2008/2009.

- **Research Starters – Education** je databáza je určená hlavne študentom vyšších foriem vysokoškolského štúdia. Tematické zameranie: pedagogika, verejné školstvo, vzdelávanie a právo, manažment škôl.

- **Research Starters – Business** prináša informácie z oblasti ekonomických vied, práva, politických vied a psychológie. Okrem časopiseckých článkov sprístupňuje texty z učebníc a encyklopédií. Obidva zdroje sú súčasťou vyhľadávacieho prostredia EBSCO web 2.0.

Ku všetkým zakúpeným prístupom do EIZ, skúšobným prístupom, ako aj k vyššie uvedeným zmenám vypracovala ÚK SAV inštruktážne materiály, PP prezentácie a poskytovala osobné konzultácie priebežne počas celého roka.

Materiály sa nachádzali na stránke intranetu SAV a boli zasielané elektronickou poštou knižnično-informačným pracovníkom a vybraným spolupracovníkom zo SAV.

V závere roka bola mimoriadna pozornosť venovaná príprave **komfortnejšieho** rešeršného elektronického **prostredia pre poskytovanie elektronických služieb** a efektívnejšej dostupnosti elektronických dokumentov v podobe zabezpečenia **nadstavbovej e-služby MetaLib s centralizovaným vyhľadávaním, s SFX prelinkovaním zdrojov a CrossRef vyhľadávaním dokumentov.** Voľba SFX link serveru umožňuje prelinkovanie na úplný text do všetkých predplatených a voľne dostupných EIZ v SFX SAV. Pokiaľ nie je požadovaný úplný text priamo dostupný z predplateného zdroja, SFX prehľadáva a ponúka ďalšie relevantné a alternatívne zdroje hľadaných informácií. Oba tieto nadstavbové nástroje boli obstarané v rámci projektu Vytvorenie siete s informačným prepojením vedeckých, akademických a špeciálnych knižníc vrátane ich modernizácie.

Za **elektronické informačné zdroje** sme v roku 2008 (spravidla ako predplatné na rok 2009) uhradili **3 239 tis. Sk.**

2.D Konzultačné služby

Konzultačné a referenčné služby a informácie boli takisto priebežne počas roka poskytované priamo používateľom, alebo zasielané elektronickou poštou. Zamestnanci knižnice poskytli používateľom spolu 7 372 informácií a konzultácií, z toho väčšina bola realizovaná online. Vybrané vyžiadané dokumenty z fondu ÚK SAV (časopisecké články) boli zasielané aj v elektronickej podobe takisto elektronickou poštou. Zabezpečená bola aj stála konzultačná služba počas výpožičných hodín na pracovisku ÚK SAV Klemensova ul. V tejto službe sa striedali zamestnanci všetkých oddelení knižnice, vrátane vedenia.

4. Metodická činnosť

Vo vzťahu ku KIS SAV bola najdôležitejšou úlohou knižnice pomoc pri využívaní elektronických informačných zdrojov, poradenstvo pri práci vyplývajúcej z implementácie ADVANCED RAPID LIBRARY v ústavných knižniciach SAV, konkrétne pri evidovaní publikačnej činnosti (EPCA), ako aj pri spracovaní štátnych štatistických výkazov.

Spracovanie **Ročného výkazu o činnosti knižnice v sieti** za rok 2007 si vyžadovali urgencie dotazníkov, doplňovanie, overovanie údajov z ústavov a 113 individuálnych konzultácií. Výstupy z bázy však pomohli pri analýze stavu a činnosti siete za r. 2007, ktorý ÚK SAV pripravila.

Knižnica zabezpečovala vo vlastnej réžii pravidelnú, intenzívnu **školiacu činnosť**:

- A. ako prípravu na povinné budovanie **databázy EPCA v ARL** v ústavoch SAV, ktorá sa realizuje na základe prijatej Smernice č. 573/A/03/2007 o evidencii

a kategorizácií publikačnej činnosti a ohlasov v Slovenskej akadémii vied. Pokračovali školenia knihovníkov a zamestnancov SAV na rôzne témy: tvorba autorít, záznamov, web formulárov, výstupov, preberanie citácií z WOS, prílohy výročných správ cez ELVYS.

Dátum	Miesto	Ústav	Počet pracovníkov
30.1.	Klemensova	Sociologický ústav	20
20.02.	Klemensova	Ústav slov. literatúry	1
21.02.	Klemensova	Katalogizácia- Ústav slov. liter	2
08.04.	Klemensova	Ústav exp. onkológie	2
15.04.	Klemensova	Histor. ústav, Ús. ex. onkológie	2
26.05.	Patrónka	Ústav informatiky- katalogizácia, holdingy	1
05.06.	Klemensova	Ústav slov. literatúry	1
12.06.	Klemensova	Jazykovedný ústav	1
12.06.	Klemensova	Historický ústav	1
20.06.	Klemensova	Astronomický ústav	1
26.06.	Patrónka	Ústav informatiky - katalogizácia	1
01.07.	Klemensova	Ekológia lesa, Ústav slov. literatúry	1
02.07.	Klemensova	Ekológia lesa, Ústav slov. liter.	3
18.09.	Patrónka	Ústav hudobnej vedy	1
19.09.	Klemesnova	Historický ústav, Ústav etnológie	2
02.10.	Patrónka	Slavist. ústav, katalogizácia	2
10.10.	Klemensova	Ústav politických vied, Kmeť	1
16.10.	Klemensová	Virolog. ústav - web formuláre	1
17.10.	Patrónka	Slavist. ústav, epc	3
20.10.	Patrónka	Slavist. ústav	3
		Archeologický ústav a Ústav genetiky a	
29.10.	Klemensova	biotechn. rast. Nitra	2
30.10.	Patrónka	Slavistický ústav	1
31.10.	Klemensova	Ústav slovenskej literatúry	2
21.11.	Klemensova	VS 2008, editori, duplicity	15
28.11.	Klemensova	VS 2008, editori, duplicity	25
		Archeologický ústav - web formuláre,	
05.12.	Nitra	elvys, výstupy	50
8.12.	Klemensova	Historický ústav	2
15.12.	Klemensova	Historický ústav	2

B. prezentácie a školenia pre oblasť elektronických informačných zdrojov a služieb:

Prezentácia ISI Web of Knowledge

21.2.2008 a 29.2.2008

Nové vyhľadávacie rozhranie v ISI Web of Knowledge: novinky, porovnanie s vyhľadávacím prostredím v databáze Scopus

Elektronické zdroje a služby na podporu doktorandského štúdia a výskumných aktivít v prostredí SAV

11.3.2008

Prezentácia aktuálne dostupných EIZ a elektronických služieb pre doktorandov na odborných pracoviskách SAV
Podujatie k Týždňu slovenských knižníc

Prezentácia a školenie k databázam ScienceDirect a SCOPUS

20. júna 2008

Obsah: Zoznámenie sa s databázami (obsahové zameranie, špecifiká, novinky, typy na vyhľadávanie), Ovládanie užívateľského rozhrania a efektívne vyhľadávanie v databázach – prakticky.

Nová platforma IOP SCIENCE

21. 10. 2008,

Cieľom prezentácie bolo predstaviť novú on-line službu IOPscience sprístupňujúcu viac ako 50 časopiseckých titulov vydavateľstva Institute of Physics od roku 1874 do súčasnosti. Nové vyhľadávacie rozhranie IOPscience poskytuje prístup k úplným textom časopisov, aj pre-printov a nové personalizované služby.

Prezentácia databázy C.E.E.O.L . /Central and Eastern European Online Library 11.novembra 2008

C.E.E.O.L. je elektronická knižnica a platforma na sprístupnenie odborných a vedeckých časopisov v digitalizovanej podobe zo strednej, východnej a juhovýchodnej Európy so zameraním na humanitu a spoločenské vedy, ktoré sú ťažko dostupné v tlačenej alebo elektronickej podobe.

EBSCODay 2008 databázy, služby, vyhľadávanie, admin

25. novembra 2008

Program školenia: Informácie o novinkách v databázach EBSCO Publishing, prezentácia nového rozhrania EBSCOhost 2.0, vyhľadávanie online v EBSCOhost 2.0- konverzia citácií, novinky v administrátorskom module EBSCOadmin (určené predovšetkým pre administrátorov)

Okrem toho ÚK SAV zorganizovala spoločné pracovné podujatie pre knižnično-informačných pracovníkov SAV (vlastných zamestnancov a zamestnancov ústavných knižníc) v novootvorenom Centre vedecko-technických informácií SR s odborným programom. Druhou exkurziou, ktorú si vyžiadali knihovníci siete, bola návšteva Slovenskej pedagogickej knižnice.

5. Automatizácia knižničných agend

Rutinné aktivity knižnice v roku 2008 sa niesli v súlade s uznesením vlády č. 801/2002 k Projektu elektronizácie knižníc SR v znamení využívania knižničného softvéru VIRTUA v rámci projektu KIS3G.

Nové hardvérové vybavenie knižnice bolo realizované v úplnom závere roka 2007, rok 2008 bol v tomto smere v rutinnej prevádzke bezproblémový. Realizovala sa inštalácia tenkých klientov SUNRAY prostredia. Predinštalovaný bol server k tenkým klientom a vytvorených 40 používateľských staníc s

dohodnutým profilom a predinštalovanými aplikáciami – OpenOffice, Firefox, GIMP, PDF, Image Organizer, PostScript Viewer, Eye of Gnome, Totem Movie player, Real player, gtcam, Sun Java Calendar, Diagram Editor. Tenkí klienti umožňujú prihláseným užívateľom tlačiť na sieťovej tlačiarňi. V rámci údržby je zabezpečený Update minimálne raz ročne.

V tzv. malej študovni, ktorá je vybavená aj ako školiace pracovisko a videokonferenčná miestnosť, sú inštalované PC stanice s nainštalovaným OS MS Windows XP, webkamerou, slúchadlami s mikrofónom.

Hlavnými úlohami v oblasti IT bolo obstarávanie komponentov k projektu videokonferencie pre potreby všetkých pracovísk SAV na Klemensovej a jeho následná realizácia a obstaranie a spustenie úvodnej etapy zavedenia knižničných pasov na báze čipových kariet vrátane systémového zabezpečenia ich emisie a využitia v rámci knižnice i mimo nej. Túto ideu podporili i závery akreditačného procesu, realizovala sa v rámci projektu Vytvorenie siete s informačným prepojením vedeckých, akademických a špeciálnych knižníc vrátane ich modernizácie. Pre účely ÚK SAV je momentálne rozpracovaná synchronizácia registrácie cez databázu VIRTUI s prístupovým systémom EMTESTu. V tomto prípade sa môže čitateľ registrovať iba raz. Daný systém je možné v budúcnosti rozšíriť o ďalšie aplikácie.

V rámci výpožičného systému sa realizovali práce po prechode na vyššiu verziu Virtua a úpravy vlastných programov v súvislosti s prípravou na zavedenie eura:

- úprava vstupných formulárov pre zápis čitateľa, obnova potvrdení na poplatky z existujúcich účtov pre jednotlivých čitateľov s ohľadom na zavedenie jednotnej meny,
- tlač výpisu sumárov podľa dátumov a spracovateľa, pravidelná údržba
- úprava programu pre tlač potvrdení o zaplatení (duálna cena),
- úprava web stránky pre žiadanky a opakovanú tlač žiadaníek,
- migrácia webu a systému pre tlač žiadaníek zo servera oldbooks na server han,
- úpravy prístupových práv na firewalle v dôsledku migrácie z oldbooks na han,
- vytvorenie systému pre ukladanie potvrdení z výpožičiek do databázy a web stránka na ich zobrazenie,
- úprava prírastkového zoznamu pre tlač,
- pravidelná údržba a iné.

Stav výpočtovej techniky k 31.12.:

- počet serverov: 4
- počet PC: 80 z toho: klasický (48), notebook (2), tenký klient (30)
z toho pripojených na internet: 78
- počet PC prístupných používateľom: 42
z toho pripojených na internet: 42

Evidencia publikačnej činnosti (EPCA)

Spracovanie publikačnej činnosti v systéme ARL module EPCA umožnilo všetkým pracoviskám pracovať v jednotnom prostredí, s možnosťami vystavenia údajov na internete a poskytnutia rôznych výstupných zostáv pre potreby hodnotenia vedeckých pracovníkov a pracovísk. Základným výstupom je príloha k elektronickej (aj klasickej) výročnej správe.

Spracovali sa tabuľky kategórii EPCA a porovnali s kategóriami pre výročnú správu 2008 a akreditačným dotazníkom.

V spolupráci s Výpočtovým strediskom SAV sa pripravili návrhy výstupov pre výročnú správu na webové zobrazenie pre ústavy a pracovníkov SAV, ktoré sa predložili na schválenie predsedníctvu v rámci osnovy výročnej správy 2008.

Priebežne sa opravovali záznamy, authority, odstraňovali duplicity v databáze EPCA. Bola pripravená webstránka s prehľadom inštalovaných ARL klientov ústavmi.

Modul EPCA

Bibliografické záznamy:

- celkový počet záznamov v databáze: 63 201
- počet záznamov vytvorených r. 2008: 13 396 (rok 2007: 6 782)

Z vedeckých organizácií SAV údaje o publikačnej činnosti do systému v roku 2008 – napriek platnosti Smernice P SAV – nevkladali:

Chemický ústav

Kabinet divadla a filmu

Jazykovedný ústav

Neuroimunologický ústav

Ústav biochémie a genetiky živočíchov

Ústav experimentálnej endokrinológie

Ústav geotechniky

Ústav krajinnej ekológie

Ústav molekulárnej fyziológie a genetiky

Modul KATALÓG v ARL využíva 16 organizácií SAV na spracovanie monografií vlastných knižníc, záznamy sú viditeľné v súbornom katalógu knižníc ústavov SAV:

http://www.library.sk/aRL/simple.php?language=slovak&variables=0%21un_cat&ic tx=sav&display_account_button=1 .

Publikačná, prednášková a edičná činnosť

V oblasti **edičnej činnosti** knižnica vydala jedno číslo knižničného periodika a katalóg medailónov k výstave Slovenskí vzdelanci IV:

Informačný bulletin ÚK SAV. Výkonný redaktor: Ľudmila Čelková. Bratislava : Ústredná knižnica SAV, 1971-. 1/2008.

Slovenskí vzdelanci. Zostavila a doplnila Ľudmila Čelková a Marcela Horváthová. Bratislava : Ústredná knižnica SAV, 2008. 47 s. ISBN 978-80-88940-15-9.

Publikačná činnosť zamestnancov je spracovaná v prílohe č. 2 (**Príloha č. 2: Zoznam publikačnej činnosti**).

PUBLIKAČNÁ A EDIČNÁ ČINNOSŤ	Počet v r. 2008 a doplnky z r. 2007
1. Vedecké monografie vydané v domácich vydavateľstvách (AAB, ABB, CAB)	0
2. Vedecké monografie vydané v zahraničných vydavateľstvách (AAA, ABA, CAA)	0
3. Odborné monografie vydané v domácich vydavateľstvách (BAB)	0
4. Odborné monografie vydané v zahraničných vydavateľstvách (BAA)	0
5. Kapitoly vo vedeckých monografiách a vysokoškol. učebniciach vydané v domácich vydavateľstvách (ABD, ACD)	0
6. Kapitoly vo vedeckých monografiách a vysokoškol. učebniciach vydané v zahraničných vydavateľstvách (ABC, ACC)	0
7. Kapitoly v odborných monografiách vydané v domácich vydavateľstvách (BBB)	0
8. Kapitoly v odborných monografiách vydané v zahraničných vydavateľstvách (BBA)	0
9. Vedecké práce v časopisoch evidovaných	
a/ v Current Contents (ADC, ADCA, ADCB, ADD, ADDA, ADDB, CDC, CDCA, CDCB, CDD, CDDA, CDDB)	0
b/ v iných medzinárodných databázach	0
10. Vedecké a odborné práce v ostatných časopisoch (ADE, ADEA, ADEB, ADF, ADFA, ADFB, CDE, CDEA, CDEB, CDF, CDFA, CDFB, BDEA, BDEB, BDFA, BDFB)	8
11. Vedecké a odborné práce v zborníkoch (konferenčných aj nekonferenčných, vydaných tlačou alebo na CD)	
a/ recenzovaných (AEC, AED, AFA, AFB, AFBA, AFBB, BEC, BED, CEC, CED)	0
b/ nerecenzovaných (AEE, AEF, AFC, AFD, AFDA, AFDB, BEE, BEF)	0
12. Vedecké a odborné práce v zborníkoch rozšírených abstraktov (AFE, AFF, BFA, BFB, BFBA, BFBB)	0
13. Recenzie vedeckých prác vo vedeckých časopisoch (EDI)	6
14. Vydané periodiká evidované v Current Contents	0
15. Ostatné vydané periodiká	1
16. Vydané alebo editované zborníky z vedeckých podujatí (FAI)	1
17. Vysokoškolské učebnice a učebné texty (ACA, ACB)	1
18. Vedecké práce uverejnené na internete (GHG)	0
19. Preklady vedeckých a odborných textov (EAJ)	0

OHLASY	Počet v r. 2007	Doplnky za r. 2006
Citácie vo WOS (1.1, 2.1)	0	0
Citácie v SCOPUS (1.2, 2.2)	0	0
Citácie v iných citačných indexoch a databázach (9, 10)	0	0
Citácie v publikáciách neregistrovaných v citačných indexoch (3, 4)	5	0
Recenzie a umelecké kritiky (5,6,7,8)	3	0

Prednáškovú činnosť, aj v súvislosti s osobnou angažovanosťou vo výskumných projektoch ústavov SAV, vyvíjala pracovníčka kabinetu rukopisov a starých tlačí doc. Mgr. Ivona Kollárová, PhD.:

- február 2008 – habilitačná prednáška Konkurenčné vzťahy vydavateľov v 18. storočí (Filozofická fakulta Univerzity Hradec Králové)
- apríl 2008 – prednáška Predhovor ako prameň k výskumu dejín knižnej kultúry? – workshop Ako čítať traktát, Ústav slovenskej literatúry SAV
- november 2008 – Pohrebné kázne a epicédiá vo vydavateľskom profile 18. storočia na území Slovenska - konferencia Posledné veci človeka v slovenskej kultúre 17. – 18. storočia

MEDZINÁRODNÁ SPOLUPRÁCA

V rámci medzinárodnej spolupráce ÚK SAV predovšetkým spolupracuje:

- s 206 výmennými partnermi z 37 krajín sveta,
- so Svetovou bankou (World Bank USA),
- s Medzinárodným menovým fondom (International Monetary Fund),
- so Social Research USA,
- s dodávateľmi elektronických databáz.

Z poverenia Predsedníctva SAV je knižnica výkonným redakčným pracoviskom európskeho elektronického časopisu akadémii vied krajín V4 „The Central European Journal of the Social Sciences and Humanities“. Počas roka v spolupráci s redakciami zabezpečuje zasielanie anglických abstraktov štúdií, ktoré boli publikované v spoločenskovedných časopisoch SAV, do Varšavy, kde je databáza budovaná (<http://cejsh.icm.edu.pl>).

V roku 2008 kooperovalo na budovaní databázy CEJSH 19 redakcií spoločenskovedných periodík SAV (v roku 2007 spolupracovalo 17 redakcií). Počet zredigovaných záznamov, zaslaných do databázy bolo 411. Vykonali sa administratívne práce súvisiace s novou modifikáciou záznamov, počnúc od prvých čísiel 2009.

Na vlastné náklady alebo na náklady pozývajúcej strany sa zamestnanci knižnice zúčastnili týchto podujatí:

Krajina	Názov akcie	Meno pracovníka	Počet dní
Česká republika	Konferencia INFORUM 2008	Simona Hudecová	3
Česká republika	Konferencia INFORUM 2008	Andrea Doktorová	3
Česká republika	Problematika historických a vzácných knižných fondov	Ivona Kollárová	2

SPOLUPRÁCA S INŠTITÚCIAMI

Na Slovensku spolupracuje ÚK SAV najmä s vedeckými a akademickými knižnicami, predovšetkým so SNK a UKB.

Ústredná knižnica SAV je kolektívnym členom Slovenskej asociácie knižníc - riaditeľka knižnice je podpredsedníčkou Správnej rady SAK. Zamestnanci sú individuálnymi členmi Spolku slovenských knihovníkov.

AKTIVITY PRE ŠTÁTNE ORGÁNY

Riaditeľka knižnice Mgr. Andrea Doktorová je členkou Ústrednej knižničnej rady a Rozkladovej komisie MK SR, poradných orgánov ministra kultúry.

POPULARIZAČNÉ AKTIVITY

Z poverenia a za účelovej finančnej podpory Predsedníctva SAV knižnica pripravila od 12. do 18.12.2008 v Univerzitnej knižnici v Bratislave výstavu „Slovenskí vzdelanci VI.“

ÚK SAV participovala na výbere vystavovanej literatúry pre výstavy Akadémia – Jar, Akadémia – Jeseň a v priestoroch na Dúbravskej ceste uskutočnila s Malým centrom výstavu odbornej zahraničnej literatúry Vedecká kniha 2008.

V poslednom štvrtroku sa opätovne zaviedli výstavy nových prírastkov ÚK SAV v študovni na Klemensovej.

Odborní pracovníci ÚK SAV sa zúčastňovali na rôznych odborných podujatiach organizovaných na Slovensku do tej miery, pokiaľ im to dovolil finančný rozpočet knižnice.

Andrea Doktorová bola členkou redakčnej rady časopisu ITlib, Ľudmila Čelková členkou redakčnej rady Bulletinu Slovenskej asociácie knižníc a Ivona Kollárová členkou redakčnej rady e-portálu INFOLIB.

Prehľad o zorganizovaných školiaciach podujatiach pre knižničných pracovníkov KIS SAV je uvedený v časti odborná činnosť.

HOSPODÁRENIE ORGANIZÁCIE

Výdavky RO SAV v tis. Sk

Kategória	Posledný upravený rozpočet r. 2008	Čerpanie k 31.12.2008 celkom	v tis. Sk	
			z toho:	
			z rozpočtu	z mimoroz. zdrojov
Výdavky celkom	28 871	28 870	28 870	
z toho:				
- kapitálové výdavky	1 749	1 748	1 748	
z tohto 087060J	605	604	604	
087060K	1 144	1 144	1 144	
- bežné výdavky	27 122	27 122	27 122	
z toho:				
- mzdové výdavky	6 893	6 893	6 893	
- odvody do poisťovní a NÚP	2 351	2 351	2 351	
- tovary a ďalšie služby	17 673	17 673	17 673	
z toho:				
- výdavky na projekty 087060K	4 390	4 390	4 390	
- výdavky na periodickú tlač				
- transfery na vedeckú výchovu				
- suma odvedená pre spoluriešiteľské organizácie				
- bežné transfery	115	115	115	
z tohto PN	60	60	60	
odstupné	33	33	33	
odchodné	22	22	22	

Rozpočet bežných výdavkov z pôvodných 20 689 tis. Sk bol rozpočtovými opatreniami k 31.12.2008 upravený na 27 122 tis. Sk a rozpočet kapitálových výdavkov z pôvodných 524 tis. Sk na 1749 tis. Sk, teda ÚK SAV mala spolu rozpočtované výdavky vo výške **28 871 tis. Sk**.

Z tohto objemu 8 258 tis. Sk predstavovali prostriedky zo zdrojov MH SR na štrukturálny projekt Vytvorenie siete s informačným prepojením vedeckých, akademických a špeciálnych knižníc vrátane ich modernizácie, v ktorom bola knižnica dodatočne vyhlásená za neoprávneného odberateľa štrukturálnej pomoci. Na základe zistenej nezrovnalosti sme 2 755 tis. Sk museli vrátiť do kapitoly MH SR (záloha z roku 2007), okrem toho sme z poskytnutej čiastky vrátili do kapitoly SAV pôžičky na projekt z roku 2007 a to 965 tis. Sk bežných a 282 tis. Sk kapitálových výdavkov. Rozdiel poskytnutej účelovej dotácie zo štátneho rozpočtu oproti skutočne vynaloženým nákladom na vecnú realizáciu projektu v roku 2008 v

objeme 1 751 tis. Sk knižnica satureovala z vlastného rozpočtu. Bolo to možné s použitím prostriedkov pôvodne účelovo určených v rozpočte ÚK SAV na nákup EIZ, nakoľko vybrané databázy bude pre SAV v roku 2009 sa hradiť štrukturálny projekt CVTI SR.

Bežné výdavky dosiahli skutočnosť čerpania 22 122 tis. Sk, z toho bol celý objem čerpaný zo zdroja 111, teda zo štátneho rozpočtu.

Z toho boli poskytnuté účelové prostriedky na zabezpečenie celoakademických úloh. Nedočerpané účelové finančné prostriedky pôvodne určené na nákup EIZ, ktoré za SAV obstará CVTI SR, ÚK SAV v objeme 2.995 tis. Sk vrátila kapitole SAV, čo sa prejavilo úpravou rozpočtu.

Skutočnosť čerpania prostriedkov **na nákup informačných zdrojov** bola spolu (tlačené i elektronické) **7 320 tis. Sk** (z toho z projektu Vytvorenie siete 087060K 543 tis. Sk, na colné poplatky (DPH) 0,8 tis. Sk, na poštovné za dokumenty odosielane v rámci výmeny 41 tis. Sk, na výdavky spojené s realizáciou MVS a MMVS vrátane poštovného 142 tis. Sk, na úhradu poplatkov za klientov VIRTUA a ARL 615 tis. Sk (z toho v rámci projektu Vytvorenie siete... 603 tis. Sk).

Z ostatných prevádzkových nákladov najväčšie čiastky boli vynaložené na nákup interiérového vybavenia – nábytku spolu 3.409 (v rámci projektu Vytvorenie siete ... 2.514 tis. Sk), na obstaranie služieb nastavbových nástrojov na manažment EIZ (v rámci projektu Vytvorenie siete... 1.190 tis. Sk), na úhradu energií, dopravné (denne sa dovážajú dokumenty z dislokovaných skladov), kancelárske potreby (tonery do kopírok a tlačiarň) a stravovanie zamestnancov.

Upravený rozpočet kapitálových výdavkov k 31. 12. 2008 bol 1749 tis. Sk na stroje a zariadenia.

Z toho knižnica obstarala v prvku 087060J videokonferečnú techniku (z KIT) za 310 tis. Sk, VT a záložné zdroje k serverom za 294 tis. Sk.

V rámci projektu Vytvorenie siete... prvok 087060K boli kapitálové prostriedky vynaložené za výpožičné pulty – interiér 186 tis. Sk, technológiu čipových kariet 893 tis. Sk a za kopírku 65 tis. Sk.

Mimorozpočtové zdroje použité v roku 2008 neboli.

Príjmy RO SAV

v tis. Sk		
Kategória	Posledný upravený rozpočet r. 2008	Plnenie k 31.12.2008
Príjmy celkom:	339	345
z toho:		
rozpočtované príjmy (účet 19)	339	345
z toho:		
- príjmy za nájomné		
mimorozpočtové príjmy (účet 780)		

Celkové príjmy ÚK SAV v roku 2008 boli **345 tis. Sk.**

Rozpočet príjmov bol v priebehu rozpočtového roka upravený na 339 tis. Sk.

Takmer všetky príjmy ÚK SAV boli príjmami z vlastnej činnosti, teda **324 tis. Sk predstavovali poplatky za knižničné činnosti** (registračný čitateľský poplatok, sankčné poplatky, poplatky za kopírovacie služby a za medziknižničné služby).

Podiel: 28 870 000 / 30,00 = **962 333**

celkové pridelené prostriedky zo štátneho rozpočtu + mimorozpočtové zdroje
prepočítaný počet pracovníkov organizácie

INÉ VÝZNAMNÉ ČINNOSTI

- V máji 2008 sa po prvý raz v histórii špecializovanej inštitúcie uskutočnila akreditácia ÚK SAV Akreditačnou komisiou SAV s výsledkom „**vyhovujúca** organizácia“.
- Mgr. Ivona Kollárová, PhD. z kabinet rukopisov a starých tlačí participovala na výskumných projektoch:
  - Jezuiti v dejinách slovenskej kultúry (Slavistický ústav Jána Stanislava SAV, VEGA 2/6141/2006-2008)
  - How to Read a Tract – Ústav slovenskej literatúry SAV (Visegrad Fund)
- Mgr. Ivona Kollárová, PhD. z kabinet rukopisov a starých tlačí vypracovala projekt záchrany a prezentácie historických glóbusov ***Sphaera terrestris, sphaera caelestis - Zem a nočná obloha očami novoveku***, na základe ktorého knižnica získala z Nadácie VÚB banky grant na reštaurovanie glóbusov z lyceálnej zbierky v objeme 500 tisíc Sk. Projekt bude realizovaný v roku 2009.
- ÚK SAV usporiadala interdisciplinárny workshopu Elektronické edície latinských prameňov na báze XML, ktorého účastníci dostali rovnomennú príručku. Prednášali Ivona Kollárová a Zdeněk Uhlíř.
- Nadácia Social Research zabezpečila pre ÚK SAV výraznú zľavu na predplatnom 83 titulov zahraničných tlačných periodík na rok 2008 u príslušných vydavateľov.
- ÚK SAV participovala na príprave projektu CVTI SR „Národný informačný systém podpory VaV“, rámci ktorého sa od roku 2009 budú zabezpečovať prostriedky na EIZ a na portál pre propagáciu vedy.

PROBLÉMY A PODNETY PRE ČINNOSŤ SAV

Základné úlohy:

- zabezpečenie informačných zdrojov pre celú SAV a rutinná prevádzka nástrojov na ich manažovanie,
- rutinná prevádzka nových technológií,
- rozvoj e-služieb,
- príprava nového organizačného poriadku s definovaním nových činností jednotlivých oddelení a knižničného poriadku.

V Bratislave 15. januára 2009

Správu o činnosti organizácie spracovala: Mgr. Andrea Doktorová (02/52921733)